

עת"א 22446/04/16 - מדינת ישראל נגד ב,עבדאלרחמאן עותמאן

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 22446-04-16 מדינת ישראל נ' עותמאן(אסיר)

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	עבדאלרחמאן עותמאן,

החלטה

בפני בקשה להארכת תקופת החזקתו של המשיב בהפרדה למשך 6 חודשים נוספים, מכח הוראות סעיף 19ה(א)(1) לפקודת בתי הסוהר.

המשיב הינו אסיר ביטחוני המרצה מאז 4/6/06 עונש מאסר עולם (בלתי קצוב) בגין עבירת רצח ועבירות נוספות.

במהלך תקופת ריצוי מאסרו הורשע המשיב, ביום 20/5/15 בעבירות של קשירת קשר לביצוע פיגוע של חטיפת חייל על מנת לגרום לשחרורו ולשחרורם של אסירים ביטחוניים נוספים מהמאסר.

בגין עבירות אלה נגזר על המשיב עונש מאסר של 7 שנים מצטבר לעונש מאסר העולם. המשיב מוחזק בתנאי הפרדה החל מיום 4/5/14. החזקתו בהפרדה נבחנה מעת לעת בהתאם להוראות הפקודה. לאחרונה הוראת תקופת החזקתו בהפרדה, בהחלטה של בית המשפט המחוזי באר שבע מיום 8/11/15 בתיק עת"א 55878/10/15.

נימוקי הבקשה :

המשך החזקתו של המשיב בהפרדה נעשה לשם שמירה על ביטחון המדינה, שמירה על שלומם ובריאותם של המשיב ואסירים אחרים ולצורך מניעת פגיעה ממשית במשמעת ובאורח החיים התקין בבית הסוהר.

העותר הינו "מנוע ביקורים", על פי החלטת נציבת שב"ס, עד ליום 17/6/16.

לעותר הוצעה האפשרות להיות בהפרדה זוגית, אך הוא דחה זאת.

לבקשה צורפו חוות דעת עו"ס ורופא.

טענות ב"כ המשיב :

ההחלטה על החזקתו של המשיב בהפרדה הינה משום הרשעתו בעבירות שעבר בתקופת ריצוי עונש מאסר עולם, עבירות שבגין נשפט לעונש מאסר של 7 שנים. ההפרדה איננה משום היותו אסיר עולם.

ב"כ המשיב סבורה, כי בחלוף שנתיים מאז ביצוע העבירות עליהן נשפט המשיב, נטל השכנוע חל על המדינה. אין להסתפק בבחינה כללית של ההצדקה להפרדה, אלא יש חובה להתייחס לתנאים בהם מוחזק המשיב. המשיב מוחזק בהפרדת יחיד, מנוע קשר עם העולם החיצון באופן מוחלט, גם עם בני משפחתו, למעט מפגש עם עורכי דינו. אין די בחוות דעת שב"כ כדי לקבוע שהמשיב עדין מהווה סכנה לשלום המדינה.

בתגובה לדברי ב"כ המבקשת כי הוצע לאסיר להשתלב ב"הפרדה זוגית", אך הוא סירב לכך, ביקשה ב"כ המשיב להבהיר כי המשיב לא הביע התנגדות עקרונית לשהות בהפרדה זוגית. התנגדותו היתה לאסיר ספציפי שהוצע לו לשהות עמו.

לחילופין, טוענת ב"כ המשיב כי גם אם בית המשפט יגיע למסקנה שיש הצדקה להמשך החזקת המשיב בהפרדה, עדיין יש מקום להקל בתנאי ההפרדה בכך שתבוטל ההחלטה למניעת ביקורים ויתאפשרו לו ביקורי משפחה.

ב"כ המשיב מבקשת שיוצגו בפני בית המשפט ובפניה פרוטוקול ועדת ההפרדות המוזכר בתצהירו של קצין המודיעין.

דין :

המסגרת הנורמטיבית לעניין הפרדת אסיר מצויה בהוראות **סעיף 19 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש] התשל"ב - 1971, בתקנות בתי הסוהר (קביעת גורמים מיעצים להחזקת אסיר בהפרדה) התשס"א - 2001 ובפקנ"צ 04.03.00 - החזקת אסירים בהפרדה.**

מהוראות החוק הרלוונטיות עולה כי אין הגבלה חוקית על מס' הפעמים בהם ניתן להורות על המשך החזקתו של אסיר בהפרדה. הרשות המנהלית מוגבלת להחליט על החזקת אסיר בהפרדה זוגית לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים ובהפרדת יחיד לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים. לאחר מכן הסמכות היא לבית המשפט להאריך מפעם לפעם את ההחזקה בהפרדה לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים או 12 חודשים, בהתאם לסוג ההפרדה ובכפוף לתנאים שונים כמפורט בהוראות החוק.

בצד זה, נכון לומר, באופן עקרוני כי ככל שמתארכת תקופת ההפרדה, משתנה נקודת האיזון שבין התכלית לשמה נדרשת ההפרדה לבין הפגיעה הטמונה בה לזכויות האדם של האסיר, וגובר הנטל על המבקשת להוכיח כי לא ניתן להשיג את תכלית ההפרדה בדרך שפגיעתה פחותה (ראה רע"ב 8048/10 **אבוטבול נ' מ"י**, רע"ב 565/13 **פרנסואה אבוטבול נ' מ"י**).

החזקתו של אסיר בהפרדת יחיד מבודדת את האסיר ומקשה עליו, נוכח פגיעתה בצורך החיוני בסביבה אנושית. זוהי הסיבה לכך שהמחוקק הורה בסעיף 19 לפקודה על הגבלת פרק הזמן להארכת ההפרדה כל פעם. מכאן גם הצורך לצמצם את הפגיעה למידה ההכרחית בלבד בנסיבותיו של כל מקרה וכן החובה לבחון תדיר קיומן של חלופות אחרות.

עם זאת, הפרדה כזו הינה לעיתים הכרחית, לצורך אחת מהתכליות המפורטות בסעיף 19ב.

בחירת הנסיבות האישיות של המשיב וההצדקה להמשך ההחזקה בהפרדה:

בטופס "עמדת האסיר" עליה חתום המשיב וכן ק.הכליאה כלאי שנדורי רון, צוין כי המשיב לא ביקש להיות בהפרדה זוגית.

עיון בכתב האישום המתוקן מעלה כי מדובר במשיב שהמסוכנות הממשית הנשקפת ממנו מובהקת וברורה. בלבו של המשיב גמלה החלטה בזמן שהוא מרצה עונש של מאסר עולם לא קצוב, לבצע פיגוע של חטיפת חייל ישראלי לצורך ניהול מו"מ לשחרורו שלו ושל אסירים אחרים. המשיב פנה לאסיר אחר שהיה כלוא יחד איתו, עדכן אותו אודות כוונתו לבצע את פיגוע החטיפה וביקש את סיועו וגיוס אחרים לסייע בביצוע החטיפה. המשיב ניצל את ביקורי המשפחה ושלה באמצעות אחיו מסר לאדם אחר שיסייע לו בביצוע החטיפה בתמורה לסכום כספי. לאחר מכן, שלח המשיב איגרת נוספת לאדם אחר באמצעות אחיו על מנת לרתום אותו להוציא לפועל את החטיפה. בנוסף לכך העביר המשיב מסרים לאותו אדם אחר באמצעות אחותו שנהגה לבקר אותו במתקני הכליאה. המשיב ביקש מאותו אחר לשלוח לו תמונות של בסיס צבאי נטוש באיזור הבקעה על מנת לבדוק אם המקום מתאים להסתיר בו חייל שייחטף. אותו אחר פעל כפי שנתבקש והעביר למשיב באמצעות אחותו של המשיב ארבע תמונות של הבסיס. המשיב בירר עם אותו אחר מקומות נוספים אלטרנטיביים להסתרתו של החייל שייחטף.

המשיב שוחח טלפונית עם אח נוסף שלו ועדכן אותו בדבר כוונתו לבצע את החטיפה והציע לאחיו להסתיר את החייל שייחטף בתוך בור באדמה השייכת למשפחת המשיב.

לאחר שהכין את פרטי התכנית, החליט המשיב לבצע את החטיפה באמצעות בני משפחתו. שלח לאחיו איגרת מוסלקת, בעקבותיה ביקר אחיו של המשיב את המשיב בבית הסוהר שם מסר המשיב לאחיו פרטים של אדם נוסף שיוכל לסייע בביצוע הפיגוע. המשיב ביקש מאחיו לפנות לאמו וליטול ממנה כספים לצורך מימון הפיגוע.

כתב האישום המתוקן מפרט בהרחבה את תכנון הפיגוע, כשהיוזם, המכוון והמתכנן היה המשיב. בסופו של דבר לא יצא הפיגוע לפועל לאור מעצרם של המעורבים על ידי כוחות הביטחון.

בגזר הדין כותב בית הדין כי המשיב החטיא את בני משפחתו, גרם להם להיות מעורבים בעבירה החמורה של קשירת קשר לחטיפת חייל.

בית הדין מציין כי אין צורך להכביר מילים אודות חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, שפעל במרץ מתוככי הכלא על מנת להוציא לפועל חטיפת חייל, שאם היה יוצא לפועל היה מדובר ב"פיגוע אסטרטגי" שעלול היה להוביל את האיזור כולו למעגל דמים שאין לדעת את סופו.

המבקשת צירפה כנספח לבקשה את תצהירו של רכז ועדת הפרדות המחוזית בשב"ס ולפיו בדיון שנערך בוועדת ההפרדות ביום 7/3/16 הוצגו מסמכים ועמדות של הגורמים המקצועיים הרלוונטיים בהתאם להוראות הפקודה והתקנות ובכללם עמדת רופא שב"ס, עמדת תחום ט"ש המתייחס לאספקטים סוציאליים/טיפולים ועמדת גורמי מודיעין וגורמי ביטחון.

עיינתי בחוות הדעת המפורטת של שב"כ, המצביעה על חומר ביטחוני שלילי.

תשומת לב מיוחד יש ליתן לאמור בסעיף 2.3 שבעמוד 5 לחוות דעת השב"כ, המצדיק את המשך בידודו של העותר והרחקתו מכל מגע אנושי.

"זכויות אדם" -הזכות לביקורי משפחה ול"מגע אנושי", להן טוען המשיב ושנוצלו על ידו לרעה,נסוגות ומהוות כ"עפרא דארעא" לעומת הצורך הממשי להגן על שלום הציבור, על ביטחון הציבור בכלל, ועל ביטחון כוחות הביטחון בפרט, מפני המשיב ואלה הנוהגים כמותו.המשיב הינו בבחינת "מחולל טרור" לאור כוונות הזדון שלו כמפורט בדו"חות הסודיים.

אין מקום להקלה החילופית, ביקורי משפחה, שביקשה ב"כ המשיב.

כפי שעולה גם מכתב האישום בו הודה והורשע המשיב, וכעולה מגזר הדין, בני משפחתו של המשיב מעורבים עמוקות באופן שלילי בעניינים שיש בהם כדי להוות סכנה מוחשית לביטחון הציבור ולחיי אדם.

המשיב לא הגיש עתירה בעניין מניעת הביקורים, אולם ביקש זאת במסגרת בקשה חילופית בעניין ההפרדה.

לאור המעורבות של בני המשפחה והסכנה הביטחונית שעלולה לנבוע מקשר בין המשיב לבין משפחתו, אין מקום לקבלת הבקשה החילופית - לביטול מניעת ביקורי משפחה.

משך הזמן בו שהה המשיב בהפרדה - שנתיים ימים - עדין לא מצדיק הטיית נקודת האיזון לטובתו, וזאת, בין היתר, לאור המצוין בעמ' 6 של חו"ד השב"כ סעיף 2.

במהלך הדיון ביקשה ב"כ המשיב שבית המשפט יורה על חשיפת פרוטוקול הדיון של ועדת ההפרדות.

ב"כ המבקשת התנגד והפנה להחלטה בעניין דומה שניתנה על ידי כב' הנשיא אברהם אברהם בעתירה מספר 3707-02-16, שם ציין בית המשפט כי פרוטוקול הדיון מהווה תרשומת פנימית ולעותר אין זכות לקבל חומר זה.

ב"כ המשיב ציינה כי תלויה ועומדת בר"ע בבית המשפט העליון על החלטת הנשיא אברהם אברהם.

עיינתי בהחלטתו של כב' הנשיא אברהם, בנושא זה אין הלכה מחייבת של בית המשפט העליון. על מנת שלא ליצור ערפול משפטי ובהעדר הלכה מנחה של בית המשפט העליון, נראית לי בהחלט עמדת כב' הנשיא אברהם ונימוקיו. על בסיס אלה אני דוחה את בקשתה של ב"כ המשיב לחשיפת הפרוטוקול.

אני מקבל את בקשת המדינה ומורה על הארכת ההפרדה ל - 6 חודשים נוספים, בהפרדת יחיד, כמבוקש.

ככל שהמשיב יסכים להשתלב בהפרדה זוגית, תפעל המבקשת לשילובו כפי שהציעה לו כבר בעבר.

ניתנה היום, ח' אייר תשע"ו, 16 מאי 2016, בהעדר הצדדים.